

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve
 Egy évre 10 ft — kr.
 Fél évre 5 ft — kr.
 Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény főcíme, Versey ház földszint, a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizetési helyben:
 TELEGGY K. LAJOS és IG. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok után.

Hirdetési díj:
 Négy hasábos poszt sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkalmán a legelőször kiadott soroknál 20% kedvezményt, a többzetű hirdetések minden külön bejegyzéséért 30 kr.
 „N. Hírtér”-ben megjelenő közlemény minden poszt sorát 20 kr.
 Hirdetéseket felvételnek a kiadó hivatalban, KUTASI L. KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, valamint ZICHERMÁN H. KÖZV. IRODÁJÁBAN IS.
 Név nélkül vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vételnek figyelembe.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadói szó.

Lapunk szerkesztése az által, hogy felolós szerkesztője távol lakott, oly akadályokkal járt, melyeknek elhárításáról gondoskodni kellett. Szükségessé lön oly egyén megnyerése, ki egyrészt hírlapírói gyakorlattal és ösmert névvel rendelkezik, másrészt eddigi működésével épen annyi kezességet nyújt lapunk függetlenségi irányának fenntartására nézve, mint eddigi szerkesztője Hentaller Lajos országgyűlési képviselő ur. E cél elérésére, együttesen eljárva városunk függetlenségi pártjával, Gáspár Imre ur személyében nyugodtam meg, mint a ki a szépirodalom s hírlapírás terén elősmert nevet vívott ki s pályájának kezdete óta híve s hirdetője a függetlenségi eszmének. Megvagyok arról győződve, hogy a n. é. olvasó közönség igényeit a „Debreczen” ezután épen úgy kielégítendő, a mire mind a szerkesztőség, mind a kiadó legjobb ereje szerint törekedni fog.

Debreczen, 1883. márcz. hó 29-én.

KUTASI IMRE.

a „Debreczen” kiadó-tulajdonosa.

Beköszöntő.

Midőn e lap kiadója által felszólítva s Debreczen városa függetlenségi pártjának támogatását kinyerve, a „Debreczen” szerkesztését átvésem, kételyek lepik meg lelkemet. Nem tudom, hogy vajjon csekély irodalmi munkásságom, mely azonban mindenkor a leghabzababab eszméket s a politika terén kezdete, tehát tizenkét év óta csakis a függetlenségi eszmék megszentelt körében folyt le, elegendő e arra, hogy az ország legmagyarabb s oly kiváló nemzeti hivatással, oly nevezetes értelmiséggel bíró városa közönségét kielégítse! Nem is tudom, midőn azt valom, hogy valódi áhitattal szálltam meg Önöknél. Nem tudom, elég-e a nagy feladattal szemben a lelkemet betöltő lelkesülés? Hiszen Debreczen nem esupán az Önöké, Debreczen mindnyájunknak városa, a kik magyarok vagyunk. Az alföld végtelen rónája öleli be s délibábal disziti fel az óriás határt borító magyar égboltot. A Hortobágy síksága nevezti szomszédjának s népdalain mintha bezengének a magyar síkság mellett levő magyar város utcáiba. Multja nagy volt, mert köztársaságszerű jellegű tartott fenn évek hosszu során keresztül s bölcseséggel állott meg veszteljes időkben. Kettős hivatást tudott teljesíteni. Hirneves tanodájában a tudományok emelt erős várat s ép ily erő otthona lön azon mély értelmű tréfával „magyar vallásnak” nevezett hitnek, mely sokszor lön védbástyája a magyar nemzetiségnek is. S e két missióhoz legujabban harmadikat csatolt: a szabadság hívé városa ez s azon falak, melyek először hallották Magyarországot teljes függetlenségének kinyilatkoztatását s hallották azt a legnagyobb magyar ihlett ajkáról, azon városnak e harmadik hivatásához is ragaszkodnia kell. A város terén fogad Csokonai Vitéz Mihály szép szobra; imé ez a város, melyről nagy költők énekeltek ihletten, lelkesülten, mert legelső sorban itt találtak tősgyökeres magyarságot, valódi magyaros humort, megtette viszont kötelességét: szobrot emelt költő-fának. Állandó s a vidéken első rangot elfoglaló színháza arról tanuskodik, hogy e város kedvteléseiben is azon színvonala törekszik, ezen várost nemcsak izéle oda vonja, a hol állanak e tekintetben a bel- és külföld hasonló városai. Minden arra mutat e városban, hogy messze környéken, nem kevésbé jelentőségű városok közele daczára, első helyet tudott elfoglalni kultúrájának tulsúlyával. — S ha tény az,

hogy nevezetesebb modern városnak anyagi téren sem szabad tétlennek maradnia, sőt kereskedelmének és iparának nyomban kell követnie szellemi és politikai előhaladását, sőt e kettőnek biztos alapot nyújtania, elegendő rámutatunk Debreczen fejlett kereskedelmi és ipari életére; nevezetes műhelyeit s csarnokait bírja felmutatni az ipar és kereskedelem legkülönbözőbb ágainak, kevés városunk van, mely oly kimerítő tükért hordaná magában mindannak, a mi a magyar iparra és kereskedelemre nézve jellemző és megfigyelni való.

Ez tehát nagy és nevezetes magyar város, melynek van fényes multja és tisztelgetélemmel jelené; melyben Isten félelmének, a haza s a szabadság szeretetének erős vára építettett fel; melynek van érteke tudomány, költészet és szépművészetek iránt s a mely elől lohogtatja zászlait a társadalmi s anyagi jólét harczaiban.

Ennek tudatával birjon tehát mindenki, a kit sorsa, vágya, hivatása ide vezérelt, ki itten élni, működni s hatni kíván, s e tudattal eltelve nyulok tollamhoz, midőn e lap hasábjain először szólók Debreczen városa nagyérdemű közönségéhez.

Függetlenségi lap vagyunk s minden igyekezettel támogatjuk törekvéseiben azon pártot, a mely zászlajára Magyarországot függetlenségének, önállóságának eszméjét írta, s mint ilyen, mindenkor a párt elveit követendjük. Mindenkor az igazság bátor, e részben tekinteteket nem ismerő hangján fogunk szólni, s lapunk ez elvnek mindenkor és mindenben meg fog felelni. Fejtegetéseink szelmele, hangja azonban igyekszik a sajtó méltóságának megfelelő színvonalon maradni, a miből következik, hogy a divó sajtóban, vidéken s a központban egyaránt elharagodott személyeskedő, botrányhajhászó s szerfölött erkölestelen irányhoz nem szegődünk, de szem előtt tartjuk a régi magyar hírlapokat, melyeknek bajnokai eszméket hangoztatnak s meg is tudták érteni a magyar közönséggel, mert — eltérőleg a mostani francziáskodó, vagy németes iránytól — magyarosan is írtak.

Nem feledjük azonban, hogy a magas politikát, általános társadalmi elveket, nagyrésztben a központi sajtónak kell átengednünk, bár részben a vidéki sajtónak is hivatása ezzel szemben a magyar igazság-szeretet, magyar nemzeti közérzet, a valódi meghamisíthatlan magyar közvélemény hangoztatása. S ha egy vidéki lap csak is szíkebb körben gyakorolhat befolyást, a „Debreczen” helyi lap hí ellenőre leendő városa, megyéje közéletének s mint ilyen, ébren ellenőrzendi a közvagyon. Egyesek és osztályok s általában a közjó érdekeit, s a hol visszaélést látunk, azt kérlelhetlenül ostorozzuk. Megjegyezzük azonban, hogy a személyeskedés és a magánélet terére átcsapó támadásoknak itt sem adunk helyet.

Figyelemmel kísérjük a város és a megye társadalmi és társaséleti mozgalmait, nagy gondunk leendő városunk külsejére vonatkozó szépiészeti szempontok hangoztatására.

Kimerítő tudósításokat hozunk, a megyei és városi törvényhatóságai életéről, köz- és bizottsági gyűlésekről, a városban s környékén létező egyesületek és közintézetek ügyeiről, a színházi előadásokról, egyszerű érintünk mindent, a mi a nyilvánosság elé való.

Hasábjainkon, hogy an-

nál inkább legyünk közönségünk nézeteinek kifejezői, rovatot nyitunk közérdeklő dolgoknak, tárgyilagos ügy a „pro” mint a „contra” szempontjából való megvitatására. Lesznek politikai vagy társadalmi vezércikkjeink, kisebb cikkeink, távirataink leveleink a vidékről, a fővárosból, mindez lehetőleg jó tollakkal.

Tárcza-rovatunkra rendkívül nagy gondot fordítandunk. Nem sokára megkezdjük jeles írónk, Csengey Gusztáv, a Petőfi-társaság tagjának egy lapunk számára, szerfölött vonzó modorban írott, érdekesítő regényét.

Adunk ösmertterjesztő (statistikai, természetrajzi, történelmi, gazdasági stb.) közleményeket, szemelvényeket jeles írók műveiből; „Karczolatok” című rovatunk a politikai s társadalmi eseményeket tárgyalja élces modorban.

Hirrovataink élénkek, változatosak lesznek s hozunk hiteles tudósításokat a piacról, tőzsdéről stb.

Figyelmünk egyszóval kiterjed mindenre s feladatunk teljesítésében parlamenti tagok s névvel bíró irodalmi férfiak fényes sora támogat.

Imé ennyiben mutattuk bé e hírlap hasábjain való működésünk tervét. Alulírott felelős szerkesztő azért nyújtott ily bő programot, mivel úgy illik, hogy a ki jóformán ismeretlenül lép e nevezetes városban a nyilvánosság terére s már is bizalmat és pártfogást kér: az mutassa be magát minden tekintetben s magyarázza ki teljesen.

Alulírott életének legfőbb büszkesége ha itteni működésével Debreczen nagyérdemű közönségének megelégedésével találkoznék.

Debreczen, 1883. márcz. hó 26-án.

Gáspár Imre,

a „Debreczen” f. szerkesztője

Karczolatok.

(A czár vendégei. — Főlöleges gondoskodás. — A t. eszlári ügy.)

A czári koronázás napja meg van határozva — tízezer pinczért fogadtak a külföldön, a kikből ezer darabuk az lenne a kötelessége, hogy épen a megjelenendő fejedelm: vendégeknek álljanak szolgálatára.

Nem is utolsó pinczért legyen az, a ki a walesi herczeg, vagy a porosz trónörökös csöngetésére mondja el, hogy „Bitte sehr! bitte gleich!”

Es ha már találtak is ez, a czárnak megfelelő trakkos gyereket, most már nincs egyebre szükség, mint épen... fejedelmi vendégre! Mert köve hiszem én azt, hogy a fejedelmek, a kik tudvalevőleg jobban féltik életüket s nagyobb erélyt fejtenek ki ennek megóvására, mint más halandó, eljönnek oda, a hol a pástetomot felrobbantathja valami jóféle pokolpép: a sült fécán felnyithatja száját, hogy a „Marseillaiset” énekelje; a czukorkák pedig régi szerelmes versek helyett nihilista proklamációk olvashatók.

Ha már olyan nagy a szükség fejedelmi vendégrek, szolgálunk mi erre való jó tanácssal!

Mikor a színpadon olyan darabot adnak, melyben a szereplők — mint p. o. a Zola „Pálinkájá”-ban — valami életveszélyes esében, zuhanáson kell átesnie, csinálnak egy bábót, kitömik köcczel s ezt aztán akár agyon is verik a publikum szemelátára.

Ezt a módot ajánljuk mi a czárnak. Csinnáltasson egy-két tuczt: ilyen közbábót. Az a haszon lesz belőle, hogy ezeket a királyokat egyrészt minden nagyobb baj nélkül felrobbantják a nihilisták, másrészt a tízezer pinczérnek is lesz mit kiszolgálni.

Az se lenne utolsó óvatosság, ha a czár helyett is ilyen közbábót koronáznának meg s mialatt a nihilisták felrobbantanák, ő felsége egész bizton tarokkozhatnék Ignatieffel!

Egészen a mi találmányunk — privilegiumot sem követelünk rája!

Az orosz állapotokkal különben nem csak mi foglalkozunk örömet. Imé a „Nemzet”, melynek husvéti vezércikkében olvassuk a következőket:

„A korrupció oroszországi Augiász-zistállójának még nem

akadt Herkulése... III. Sándor czár semmiesetre sem e Herkulése...”

Boldog Isten! milyen szende kedélyű ember lehet az, a ki a szomszéd házat oltoztatja, mikor a magáé is ég! Hiszen ha a „Nemzet” orosz újság lenne, okvetlen így kezdené a cikkét:

„A korrupció magyarországi Augiász-zistállójának még nem akadt Herkulése... I. Tisza Kálmán Khán semmiesetre sem e Herkulése...”

Es közeledek a t. eszlári ügy tárgyalása is. En csak azon a híres talált hullán tudódóm, mert maig sem tudom, hogy T. Lökön dobta k, vagy T. Dobon lökte k-e a Tiszába? **Gili Balázs.***

— Kossuth Lajos nagyhazankiától közölt levelet a nagyváradi „Szabadság.” E rendkívül fontos levélben a küldött aranytollat köszöni meg. A levélben Kossuth nem látja oly sötét szízüben Magyarország jövőjét, sőt bizik Magyarország függetlenségében, megköszöni, hogy a nagyváradiak e megelékezésével számára boldog napot szereztek, fejtegeti, hogy azok nem állanak törvényes alapon, kik jogokat adnak fel, továbbá, hogy a magyarok függetlenségét vissza kell szerezni alkotmányos uton, ha lehetséges, de visszaszerzendő úgy, a mint lehet.

— A bukovinai magyarok hazahozatái ügyének ideiglenes elrendezéséről már tegnapi lapunkban adtunk hírt. Herczeg Odesschalinak a bizottsághoz Budapestre intézett távirataiból kitanúk, hogy az osztrák hatóságokkal nem lehetett semmi megállapodásra jutni s ez ügyet nem is lehet másképp rendezni, mint a két kormány közötti tárgyalás útján, a mihez hosszabb idő kívánatik. Az illetők tehát egyelőre, mint munkások jönnek haza, községi bizonyítványt; sőt ez sem kell, mert munkást, ki munkára szerződött s ezt teljesítendő, megyle, visszatartoztatni nem lehet. A telepítési részleteit aztán később intéztetnek el. A bizottság holnap délelőtt 11 órakor tart ülést, melyen a kérdés egyes részletei felett határoz.

— Oroszország négy millió frt kölcsönt adott Montenegrónak, mely összeget a montenegrói kormány stratégiai utak építésére fordítja.

— Az angol kormány a legutóbbi események merényletek, titkos társulatok szaporodása következtében politikai ügyekre nézve külön rendőrtisztviselőt fog szerezni.

— A román ifjuság Román Miron érseknek a multkor ösmertetett levelére, melyben megírja a népgyűlésez s tüntető romákokat, tiltakozását fejezte ki, egyuttal a közéletnádai javaslat ellen is nyilatkozván.

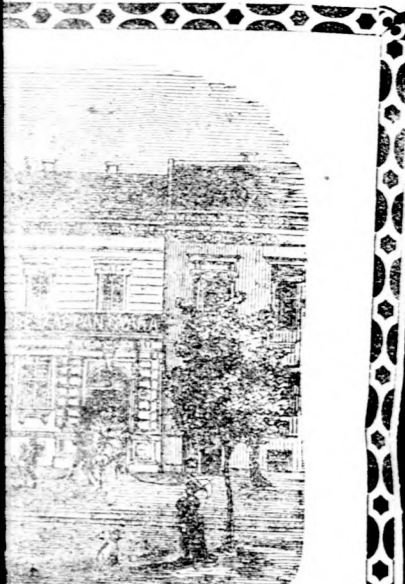
— A merényletek krónikája mindennap gyarapodik; legujabban Róma ismét színe helye egy bombamerényletnek. Márczius 24-ikének éjelen ugyanis a Divino Amore uton egy borzalmas durranás volt hallható, s pedig az igazságügyi palota mögött. A merénylő a rendőrség azonnal elfogta. Az illetők Couferte Camillonak nevezik, 23 éves, könyvkereskedő, Sienából való. A helyszínen meg megtalálták a löporral telt üveg maradványait. Hasonló üveget találtak egyidejűleg a Quirinálnál, de ez még nem robbant szét.

— A porta egész sorozatát oldotta meg végre a személyi kérdésekre. Sadullay pasa, mint követ, végleg Ausztria-Magyarorszába jön. Sadullay tagja volt a berlini congressusnak s igen jó hírnévnek örvend.

— A Duna-értekezletét határozatai tárgyában az orosz hivatalos lap kijelenti, hogy azok köztétele a hivatalos kiserelés előtt lehetetlen. A szerződésen és a jegyzőkönyveken kívül semmiféle más megjegyzés vagy okirat nem létezik. A németországi hírlapok által közzétett állítólagos külön határozatok Londonban sem nem szerkesztettek, sem alá nem írtattak.

— A honvédelmi miniszterium személyzetének létszáma, a folytonosan nagyobbodó munkahalmaz következtében ugy a fogalmazói, mint a kezelői szak körében, tetemesen föl fog emelkedni. Az őszi ülccsák alkalmával a törvényhozás elé benyújtandó költségvetésben már föl lesz véve az ezen rendszerezítő állások után járó fizetések összege.

* A „Budapest” Gil Blar-ja, ki miniszteri engedély nélkül magyarosította meg a nevet ilyen formára. Csak a francia neve volt, azért nem lett belőle Kont Honyadi vagy Zrinyi!

J. L. ZAPPAN-GYÁROS PEST.

Pompadour Creme. Pompaszertészeti esztergályozás...
 „Lixia Lysse”
 Eau de Cologne

„Lixia Lysse”
 Eau de Cologne

„Lixia Lysse”
 Eau de Cologne

„Lixia Lysse”
 Eau de Cologne

„Lixia Lysse”
 Eau de Cologne

„Lixia Lysse”
 Eau de Cologne

„Lixia Lysse”
 Eau de Cologne

KISERÉK
 Budapest, Kőbányán.
 azczok töltése czéljára
 rekek.
 yekben részesítjük.
 eli sert fogyaszt, arra fi-
 ságra és eredetiségét
 név világosan olvasható.

Felölünk — nélkülünk.

Nihil de me sine me azaz semmit se határozatok felőlem, nélkülüm! mondta a római s ebben a büszke mondasban van kifejezve minden szabadságban legfőbb joga. S e jognak ily szabadságban nemzeteknél teljes biztosítékát képezi az, hogy saját parlament, tehát a nemzet, a nép által választott testület őrizi, melynek feladatát képezi a mindenkire nézve kötelező törvények, minden és mindenki felélt döntő határozatok hozatala.

A nemzet-akarat kifolyása, végrehajtója és tükré a parlament mindenhol, esakis Magyarország parlamentarizmusa sulyedett odáig egy méltóságáról s kötelességéről megfeledezett többség uralma alatt, hogy minden intézkedése a nemzetnek egy-egy milliók által álmódott álmanak szétfoslása, egy-egy milliók által vágyott törekvésének kigunyolása. Híjába nyilatkozik a nép, híjába emeli fel a szónok intő s fenyegető szavát és híjába írja meg szíve vérvél az író; híjába tudja mindenki a kegyelmes minisztertől kezdve le a nemzet utolsó polgáráig, hogy mi a nemzet akarata, hogy ezen akarat megvalósítása lenne a nemzeti képviselő kötelessége. Híjába minden, a mi parlamentünk egy ember akaratát, egy uralom érdekeit s nem a nemzetet képviseli.

Nagyon sokszor, de sohasem eléggé hangoztatott példája annak, mily óriási úrtatón, mily nagy az ellentét a nemzet s képviselőnek meggyőződése (?) között, a török-ellenes politika és boszniai hadjárat. Folytak a tüntetések országszerte, a nemzet egyhangulag, egyértelműleg nyilatkozott, azon szívtelen s kalandos politika ellen, melynek veszedelmes és hasztalan volta a e perczben már a napnál is világosabb! Épen az ellenkező történt — a nemzet híjába reménykedett. De ezen legnagyobb érdekű kérdések felett bizvást napirendre térhetünk, mert száz meg száz oly vonást találunk parlamentünk működésében, a mely nem magyar, a mely arra mutat, hogy a parlament többségének nincs gondja s talán érzi az iránt, mi a nemzet akarata.

Lássunk példák után! Ha például már eléggé gyönyörködünk azon a térképben, melyek a megyék történelmi határainak s területeinek össze-vissza zavarása hozott létre, pompás egy mulatság olvasgatni azt a büntetőtörvénykönyvet is, melyet a parlament oda tett a Verböczy hármastörvénykönyvének helyére. Micsoda könyv ez! Mintha csak a holdban csináltak volna! Egy faluban hat legény baromi módon kinez halálra egy szegény leányt. Egy hajukszála sem görbülhet meg, mert a büntetőtörvénykönyv azt mondja, hogy a hol ninesen panaszos, ott nem lehet ítélet mondani S száz meg száz ily eset merült fel, melyek arra mutatnak, hogy ez a könyv. ép oly dokumentuma annak, misze-

rint oda fenn felölünk itélnek ugyan, de — nélkülünk, tehát a valódi, gyakorlati élet számbavétele nélkül mint a hogy alkották újabb hozott törvényeink nagyrészt. Az idegenen kapó tudakosság került feléje annak a józan magyar észnek, mely az utolsó falu bíróját is megóvná hasonló esztelenség kitalálásától.

Nézzünk más példát. Egy képviselő hatalmasan kikel valamely miniszterium visszaélései ellen. Adatai úgy hullnak az illető veres bársonyszék támlájára, mint pöröly az állőre. Hatalmas vádakból, napnál világosabb adatokból tünik ki, hogy a nemzet meg van csalva, meg van károsítva. A magyar józanész, a magyar igazságszeretet most már azt várna, hogy össze ül egy parlamenti bíróság, a mely az ügyet megvizsgálja s vagy a vádlott veszi el érdemlett sorsát, vagy a vádló lesz megezáfolva. Ezt követelnék a nemzet érdekei, ezt a parlament becsülete.

De mi történik? Az, hogy harmadnap minden újságban jön egy nyilatkozat, mely szerint a t. képviselő s miniszter között felmerült ügylovgiasan elintéztetett! Vagy is: löttek egy-kettőt a levegőbe s a miniszter ezzel megezáfolta a képviselőt, a képviselő elfelejtette a maga czáfolhatlan érveit, a nemzet pedig azért, mivel képviselői most már lovagias uton intéznek el mindent, a mit nem kevésbbé lovagias őseink a bölcsesség és igazság útján intéztek el, a nemzet — az sem törődjék a többivel.

Hogy aztán ama t. képviselő a parlamentben regéli el párbájának érdekes részleteit, tehát azon testület előtt beszél egy törvénytelen cselekményről, a melynek a törvények tiszteletében elől kellene járnia már csak azért is, mivel e törvényeket maga alkotta: az megint olyas valami, a miben az ember ismét nines egy véleményen képviselőivel.

Egy szóval oda jutottunk, hogy a nemzet nem érez, nem halad egy uton parlamentjével, melynek mindenható többsége egyrészt felvett bizonyos most divó urias könnyelműséget, mely soh' sem oly kirívó, mint a mikor a többség úgy szólván tannácskozás nélkül intézkedik a nemzet legvitalisabb érdekei felett; nem népképviselőt az, hanem nagurak testületét, a kik társalgási hangon, szalonnas formák szerint intéznek el mindent, többnyire mára szinfalak között; felvettek bizonyos felületes tudakosság mázát, melylyel (idegen élméletek, idegen intézmények mintájára) vonják be mind azt a mi előkerül s tettheiben úgy, mint szavaiban annyira idegen és érthetlen, hogy a nemzet, a mely könnyen és egyszerre értette meg Széchenyi merész reformjait, Kossuth föllengző ideáit, Deák mély bölcsességét, teljesen képtelen meghatározni,

mit akart, mit mond és mennyit ér a kormánypart egy-egy szereplő nagysága!

A nemzet zömét, egészét tessék szem előtt tartani, ha a nemzet felől kell határozni, a nemzet történelmét, a százados hagyományokat tessék tovább fejleszteni, alapul elfogadni. A nemzetet könnyű megkérdézni s e felelet meghallgatása nélkül a nemzet és parlamentje között észrevehető hidegség mindig nagyobb lesz s ha a nemzet végre megszűnik a parlamentben keresni óhajainak kifejezését, bajainak orvoslását: mi lesz akkor?

Erre feleljen meg a többség, mely parlamentünkben nemsokára egy budapesti Reichsrath-ot csinál s ezen határozattal a magyar nemzeti jelleg ellen folytatott romboló hadjárat korszakában pártunknak, a függetlenség pártjának, az általa hangoztatott függetlenségi eszménél fogva van meg az a tudata, hogy az ő törekvései azok, a melyekért küzdött a magyar nemzet századok nagy napjaiban, s ezen nemzeti, s szorosan a nemzet zömének érületéből kifolyó működése képezi egyszersmind a párt jövőjének legjobb biztosítékát is.

Előfizetési felhívás

„DEBRECZEN“

politikai, társadalmi és közgazdasági hírlapja.

Ápril 1-jén új évfolyam kezdődvén, felhívjuk azon t. olvasóinkat, kiknek megrendelése lejár, az előfizetés megújítására.

A „Debreczen“ megjelen naponként péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak: Félévre 5 frt — kr. Negyed évre 2 „ 50

Hirdetések a legutányosabb árak mellett a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Tisztelettel kérjük a t. olvasókat, hogy a lapra becses megrendeléseiket mielőbb méltóztassanak megtenni, hogy a szétküldésben akadály ne történjék.

Előfizetések és hirdetések a lap részére Debreczenben (Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház) KUTASI IMRE könyvnyomdájába küldendők. Helyben előfizetheti TELEGDÍ K. LAJOS és IFJ. CSÁTHY KÁROLY urak könyvkereskedésében is.

A „DEBRECZEN“ kiadóhivatala

Helyi hírek.

* Csuf egy időnk van! A nagy pénteki orkánra, melyről nem hiába mondják a tudósok, hogy Oroszországból való légáram ki folysa, (mert hej! minden rosznak onnan kell jönnie!) megérkezett a keserves husvét s az idő még sem akarta belátni, hogy ha illet is nagy pénteken borongania, a feltámadás ünnepe már csak kiderülhetett volna! Azonban nem cselekedte s alig néhány óráig tartó napos délutánokra újra havat zudított a nyakunkba. Ép most panasolja egy gazdaember, hogy mennyire csufol alunk takarmány dolgában. Ha pedig a gazdaemberek rosszul megy a sora, az újságírónak s könnyű a reménység, főképp így a negyedév vége felé. Azonban még

a rossz sem tarthat örökké, ennél fogva nem reméljük a legjobbat: gazda kedvezőbb időt, újságíró kedvezőbb előfizetést.

* Vakmerő rablás. Tegnap délután a hatvan-utcazi Dusótzky-féle házban vakmerő rablást követtek el az ott lakó Szűcs Mihály gazdasági intézeti tanár lakásán. Délután 3 és 4 óra között ugyanis, midőn nevezett tanár ur és családja épen távol voltak, egy ismeretlen egyen álkulccsal behatolt a szobákba, s ott a szekrényeket feltörve, az arany és ezüst-érmes tárgyakat összeszedte és egy bőrdobba elhelyezve, mint a ki jól elvégezte dolgát, azon uton melyen behatolt, a lakásból eltávozott. A bőrdobot kezében tartó idegen, a mint az ajtón kiépett, egy ott levő cseléd figyelmét magára vonta, ki lármát kezdett ütni; daczára annak, hogy az illető gyorsítani kezdte lépéseit, mégis az ütött lármára az utcán járókelők a tolvajt elfogták s a rendőrségre kísérték. Itt csak annyit tudhattak meg tőle, hogy Schwartz Jakabnak hívják és hogy borsodmezei születést; egyebet mondani nem tudott, mert a közben a mint az arany és ezüstműveket rakosgatta, rábukkant a tanár lakásán egy üveg szilviumura, s azt csaknem egészen megitta, úgy hogy, mikorra a kapitány elé állított, a tolvaj nyelve megtagadta a szolgálatot. A lopott s mintegy 2000 forint értékű tárgyak azonnal leltározattak, a tolvaj pedig átadatott a törvénszéknek.

* A lóvonatu vasút építése ismét halasztás szenved. Altman József vállalkozó ugyan is folyamodott városunk hatóságához, hogy az építkezésre nézve neki több heti halasztást adjanak; a városi hatóság tárgyalván a kérvényt, határozta, hogy ha a nevezett vállalkozó e hó 31-éig a kötelezett 5000 forintnyi biztosítékot leteszi, az esetben a folyó év április hó 24-ikéig az építkezések megkezdésére halasztást ad. E határozatról vállalkozó értesített, a kívánt biztosíték azonban mind e mai napig nem küldetett be.

* Telephont alkalmaznak a helybeli „István“ gőzmalom külső telepétől, a czepléudczai gőzmalom irodáig, innen pedig a túzóltó laktanyáig; a telephont a miniszterium és a városi hatóság engedélye alapján létesítették. Mint halljuk, még ez év folyamán a kis templom tornyából is vezetett telephont a túzóltó laktanyájába. Csak örvendhetünk azon, ha minél több helyen alkalmaznak telephont, mert tűzrendőri szempontból s a vagyonbiztonság érdekében nagyobb városokban már rég egész telephont-hálózatot alkalmaztak.

* Születések és halálozások. A folyó év márczius hó 18-tól 24-ig terjedő heten született városunkban 42 meglalt 36 egyén. E szerint a születések hattal mutak felül a halálozások számát.

* A csángók részére újabb következő adományokat vettük. G. a. l. Mihály megyei árvaszekei előbóttól, azon 10 frtot, melyet Simonyi Ernő síremléke javára adott, továbbá N. N. úrtól 1 frtot. Összesen 11 frtot. Fogadják a nemes adakozók köszönetüket.

* A helybeli lövészársulat nagy átalakulás fog legközelebb keresztül menni. A társulat belszervezetében új rendszabályok hoztatnak, melyek a társulat működésének is nagyobb lendületet lesz hivatta adni. A társulat élén álló Szógyenyi István, főlövészmeister minden igyekezetét szintén odafordítja, hogy a társulatot mielőbb fölvirágoztathassa.

* A helybeli nőegylet jövő április hó 8-kán délután 3 órakor közgyűlést tart, melyre az érdekeltek figyelmeztetnek.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Min békültek meg az öregek?

(Igaz történet.)

— Uraim... — Asszonyom... — Ön kihívja a szakadást!

— Csak az ön kedvére történik, ha úgy van!

— Hiszen én nem bánom! jól is van, legyen a hogy ön akarja! mamánál még lesz szobácska, melyben megvonulhatok! Ugy-ugy uram, én még ma távozom! Udenához, a ki megjósolt mindent, min... dent!

— Oh én nem akarom meghazudolni az önök jóslatát! Családi különlegesség lehet! Betti, asszonya készül! Isten önnel asszonyom!

— És a zokogó asszonyka magára marad s igazán érdekes erélylyel tömi bőrdobokba, dobozokba és csomagokba a holmiját.

Margit távozik Ödöntől. Bizonyára távozik.

Hát Ödön? Ödön először is Juli nénit, ezen eles állárról és elméjéről ösmeretes, hat évtized óta köztiszteletben álló és kávézó hajadont keresi fel s elmondja neki családi szerencsétlenségének egész bus történetét.

— Édes néném, miúdennek az a haszontalan Bibi az oka!

— Bibi? ki ez az ur? — Ez az ur egy kis kutya!

— Egy kis... kutya!

— Igen, igen, egy utálatos szép kis kutya! Margit ugyanis arra szoktatta azt a hosszú szőrű fenevadat, hogy naposszant a szobában fekszik. Oh milyen utálatos szokás ez! Mi nem történt közelebb? Bibi, ez a csuf állat, felmászott az íróasztalomra, belefeküdt a széles dohánytartóba, azután — a mikor

kiugrottam belőle — végig döntötte a tentámat mindenféle írományon és meg az ujjamat is megharapta. Nos, én egyszerre s mindenkorra kijelentettem, hogy a Bibinek többé nem legyen keresete sem a dohánytartóban, sem az íróasztalomon. Margit erre — képzelve édes Julinéni! — Kijelentette, hogy Bibi nélkül nem élhet, hogy zsarnok vagyok, hogy a mamája különben is több kényelmet nyujthat nekik, már t. i. Bibinek és Margitnak, aztán csomagolt és ott hagyott a faképnél. Én meg egyetlen szóval sem tartóztattam. Nos, jól cselekedtem-e, kedves Julinéni?

— Nagyon helyesen tetted, Ödönkém. A mai házasságok mind amolyan kutya macska házasságok! Hát nem jósoltam meg előre mindent?

— Persze, hogy nem!

— Hát nem mondtam mindjárt, hogy a leány pazar?

— No, nem épen az!

— Vagy azt, hogy csapodár?

— No, eddig még nem igen vettem észre!

— Meg, hogy hamis fogakat hord?

— De Juli néni!

— De azt csak nem tagadod, hogy mindent mondtam?

— Azt nem tagadom...

— No hát! Legjobb lesz, ha hagyod magára és aztán i ditod a válópárt, mint a hogy ilyen pazar, csapodár és fogak dolgában hamis személylyel elbánnod illik. Eddig van. Majd beszélék én az anyjával is!

Juli néni ezzel fogta a kötőjét, átszurta vele a főkötőjét és — mielőtt Ödön a Margit jellemrajzához másféle adatokkal szolgálhatott volna, — eltűnt belső szobáinak szentélyében, a hová mindaddig nem követte senki ez életben.

Két viharos felleg találkozott. Mindkettő villámokat okád és ézzenést harsog. Juli néni és Buznaháziné, ki Margitnak az ő édes mamája. Margitnak épen ilyen sze-

mölcs lesz az orra hegyén, huszonöt esztendő múlva.

— Édes Francziska, Ödön válni fog!

— Ellenkezleg, kedves Julie! Margit fog válni, mert...

— Nevelteség! Ödön az, a ki...

— De ellenkezöleg Margit...

— Ugyan hadd beszéljem már ki a magamét: Ödönnek van igaza! Margit hűtlenül elhagyta Isten tudja mert. Mert az a kutya nyilván csak ürügy volt!

— Ugy? Hát nem Ödön mutatkozott gyöngédtelen férjnek, zsarnok apának?

— Apának? Hiszen még gyermekük sincs!

— Az mindegy! Bibit Margit egyszer szerette. Hát nekie tekintettel kellett volna lennie Bibire. Ha már tudni akarod, nekem jó eleve megjósolták, milyen durva milyen kegyetlen és milyen zsarnok az a te Ödönöd!

— Nekem is azt, hogy milyen pazar, milyen csapodár Margit, és hogy egész fogsora van hamis.

— Az rágalom! Egy foga van, a mit tavaly rakatott be. S Bibi különben tett már jószolgálatot is.

— No azokra kíváncsi lennék!

— Szívesen szolgálok velök. Nos, hallván milyen kegyetlen zsarnok az az Ödön, én nácsoltam Margitnak, a ki nemsokára a ny a lesz...

— Micsoda? Margit, az Ödön neje anya lesz? Ödönnek nemsokára gyereke lesz? — Hát azt tanácsoltam neki, vegyen a házhoz egy kedves kis ölelet s igyekezzék azon begyakoroltatni Ödönnel az aprók és véd-telenek iránt való gyöngédséget. Nos, láttuk, hogy a próba rosszul sikerült.

gesztelő lépések megtételére! Imé „Juli néne“ is csak olyan néni volt, mint a többi néni, a kit egy közelgő „Bébe“ meg a „Bibi“ iránt is ki tudott engesztelni. Buznaháziné meg épen nagyany a lévén, elhatározta, hogy először is elmennek a fiatalok szállítására, s ott rendet csinálnak. El tehát Ödönhöz.

Ismét Ödönknél vagyunk. Mi, „Juli néne“ és a leendő nagymama. Mindjárt az ajtóban fogad Betti szobalány, a ki — ölelben valami rejtélyes tárggyal — nagy mosolyogva tart kifelé.

— Hová Betti? Hát magok itt vannak?

— El se mentünk, csak Bibit szállítom el. A nagysága küldi épen a nagyságának ajándékba, mivelhogy holnap épen a születésnapja van!

— Köszönöm szépen! Hát az uraság?

— Ölelkeznek a kis szobában. Soha se láttam még ily jó hangulatban!

— Nem is voltam még soha boldogabb! — szólal meg épen mögöttünk a karján Margittal előlépő Ödön. Képzelve csak néni és mama! Margitot nemsokára... (Ezzel sugott valamit a két közbenjárónak, a mitől aztán mind a négynek isteni-kedve lett s valamenyien ölelgetni kezdtek a neki pirult asszonykát.)

— Margitom — folytatja Ödön — való-ságos angyal!

G-r l-e.

Az elhagyott beteg.

(Vége)

Soha nem zúgódott s most is, midőn multját emlékeztében még egyszer átélt, nem körülményeinek e gyorsan nem várt megváltozása, az utóbbi évek szenvedései, csaltak keserű, égető könyeket szemébe, hanem az, hogy azon ember, kit ily későn s először szeretett életében, a szívében oly régóta szunynyadt érzelem egész összerejével s lánghevő-

* S védkerül bornagy tandó leték m időz. A város áta továbbá zer Gerzo * T m. k. hon casinó) h hó 31-en e ezred zen kara közre * Az heten ujbo szétküldöt vétetui H a tagokna száma, ak kör alakul * A a Budape ma delu egész vast

— A mint az at volna kezé kerülhetlen sohasem o Calderon, a bíró“ czim szinre ker mely a szö * N * U * M * H * M * N * H * H * A * S * a karcz-lov den haszta- czegésekre, e helyet fal * F * czár koroná dulo idegen ezet varj Gondolják, a lamb helyet a sok varju * N * czenben vol teki hitszó b a u is, m ján írják. N ott régen le zületben, de tak évek ho az öregek e mikor a rón kációkat tá predikátorus eszbe, hog fogó emléke fölött. Ugy szószeke s tott. A hall nagyhamar nem értett nem akart * E * E * hirt közölték

vel, s ki idő látszék szer egy viselő r dött róla, h több volt, m dás fájdmal szenvedéseit Azt hi tartó nélkül ember szere istenét, s in viszonzatit Tehát s szeretheti se Miért o szive körül annak felova gát, a család vasztá? Miért is retet jótékony vasza ily gy E tudat egészséget. I elhagyatva m gel, — hogy mert szive is Ejjeli s rá egy ható elhatározó a nyugalom. a Miként kinteljes, kes galom közti Van ez erősen láncz még oly szer bizonyos idő oka, hogy a zét s nem ha den szenvedé

sem tarthat örökké, ennél fogva...

akmerő rablás. Tegnap délután a hat...

vonatú vasút építése ismét halasz...

phont alkalmazna a helybeli „Ist...

tesek és halálozások. A folyó év...

Angok részére újabb következő...

születése! Imé „Juli néne“...

nekül vagyunk. Mi, „Juli néne“...

szép! Hát magok itt vannak?

aglott beteg. (Vége)

* Személyi hír. A magy. kir. első honvéderület parancsnoka G h i e z y Béla altábornagy...

* Tisztek estélye. A helyben állomásozó m. k. honvéd tisztikar a saját olv. egyj. (v. casinó) helyiségében (piacz. Szikszay ház) f. hó 31-én est 8 órakor a cs. kir. 39 ik gyalog ezred zene kara és Magyarai testvérek zene kara közreműködésével zeneestélyt tart.

* Az iparos kör létesítése tárgyában jövő héten újabb értekezlet fog tartatni, melyen a széküldött aláírás iverk fog szorbé-számba vétetni Ha az aláírás iverk biztosítva lesz a tagoknak az alapszabályokban meghatározott száma, akkor az értekezlet ki fogja tűzni a kör alakuló közgyűlést.

* A tegnapi esti vihar következtében a Budapestről ma reggelre várt vonat, csak ma délután két órakor érkezett meg. — Az egész vasúti közlekedés megakadt.

Hazánk s a külföld.

— A párhaj szerintünk olyas valami, mint az amputáció: jelentéktelen bajért vétek volna kezelt, lábat levagdálni, igaz bajban elkerülhetlen. Sokat beszélnek felőle újabban, de sohasem oly bölcse s találok, mint a helyi Calderon, a nagy spanyol költő teszi „Zalameai bíró“ című, a nemzeti színházban ep most színre került darabjában. Ime az a részlet, mely a szöveg valóban fejébe találja:

„Nekem az a véleményem. Nemcsak azt kell megintenni, Ugyesen, azépen, merészen — Mint kell vinni, ámde azt is, Hogy miért kell vinni s én Azt hiszem, ha csak egyetlen Mester volna, a ki bölcse s, Nemcsak azt tanítaná, Hogy kell vinni, ámde azt is, Hogy miért kell: minden ember Ahoz adná a fiat.“

S hogy a közönség mennyire keveset ad a karcz-lovagokra, vagy a békés polgárt minden hasztalanagért párhajra kényszerítő henczergésekre, annak legjobb tanúsága az, hogy e helyet félreengedjünk talpssal fogadják.

— Finom peccsenyével fogják traktálni a csár koronázási ünnepekre Moszkvába ránduló idegeneket. Moszkvai vadkereskedők 200 ezer varjút rendeltek kazáni vadászoknál. Gondolják, jó lesz majd a varjúhus is — galamb hilyet. Csak ne legyen rossz omén az a sok varjú!

— Német hitszónoklat. Nemesak Debreczenben volt német nyelven tartott nagypönteki hitszónoklat, hanem Nagykárolyban is, mint onnan a megbotránkozás hangján irják. Nagy-Károly jó magyar város s az ott régén letelepedett svabok is nemesak érzelteben, de nyelven is úgy megmagyarosodtak évek hosszú során át, hogy ma már csak az öregek emlékeznek vissza azokra az időkre, mikor a róm. kath. templomban német prédikációkat tartottak. Az idén azonban valami prédikátornak, hogy-hogy nem, az jutott eszébe, hogy ő nagypöntek napján németül fog elmélkedni Krisztus urunk kinszenvedéséről. Ugy is lett. Vacsérnyé előtt fölment a szószékbe s ekes német szentbeszédre gyújtott. A hallgatók egyideig csak néztek, aztán nagyhamar elszállingóztak. Egy részük, mert nem értett németül, más részük pedig, mert nem akart német szót hallani a templomban. — Egér a gyomorban. Bécsi lapok azt a hírt közölték, hogy az ottani klinikán egy fiu

gyomrából kis egeret huztak ki, mely a gyerekeknek, míg alud, leszaladt a torkán. E kissé valószínűtlennek hangzó hírt a „Pester Lloyd“ dr. Eisenbartja azzal tette nevétségessé, hogy új módszert ajánlott az ilyen egerek eltávolítására: Tessék az éger után leszalasztani egy macskát, az majd felhossa. Most meg ennél is jobb módszert ajánl valaki az idézett lapban: „Kössenek — így szól — egy czérna szál végére darab szalonát; ezt a patiens nyelje le. Kis várta a czérna szál végétől rágást fog észlelni s ekkor húzza ki azt egész óvatossággal. A czérna alsó végén a szalonadarabon ott csügg majd az éger.“

— Véres összeütközés történt Marosvásárhelyen tegnap este a Fischer-féle fogadóban az ott állomásozó vadászok és honvédhuszárak közt, melyre a vadászok kihívó magaviselete szolgáltatott okot. A színhelyre katonai őrszert jött a várból; mely elfogta a zavargókat, és miután a rendet helyreállította, a dulakodás közben megebesült katonákat a körhözba szállította. Polgári személyek nem vettek részt a verekedésben. A vadászok magaviselete városszerte botránkozást keltett. A vétkekek ellen erélyes vizsgálat indítottat meg s bizony várható, hogy a példás szigorú büntetéssel nem fogják elkerülni.

— Arvizéselő. Kassáról sürgönyzik, hogy a Hernád folyton árad. Az oderbergi vasút Kassa és Abos közti hídjá veszályoztatva van. A forgalom azonban eddig nincs megzavarva. Az árvíz következtében az államvasutak Rutka és Turóc-Szt.-Márton vonalán a közlekedés megszűnt.

— Egi háború volt Temesvártól tegnapelőtt este. Jég esett, villámolt, s irtózatossan menyörgött. A zivatar folyamán a villám le is csapott.

— Fényképek emberi testben. Most már nemesak névjegyeket, porcellán talácat lehet fényképpel ellátni, hanem az ember bőrére is csinálnak már fotográfiákat. Legalább a már eddig tett kísérletek bizonyították, hogy az ember bőrére is lehet úgy praeparálni, hogy a fényképre alkalmas legyen. A bőrt a kizsémelt helyen sós vízzel s azután gyöngyös saletromsavas ezüst o'dallattal megmedvesítetik, mire a fotografus igen könnyen vezetheti a bőrre az ezüstöt, az alkalmasságát fényképrezésre, mint pl. az unyánygy praeparált papíros.

— A „hazafias szövetség“. Belfastban márczius 21-én ismét esküdtészi tárgyalás nyílt meg az ir „hazafias szövetség“ néhány tagja ellen, kik a királyi elleni fegyveres felkeléssel, a fenálló állambatalom szétrombolásával s több földirtokos, bérlő, rendőrségi s más hivatalnokok meggyilkolásával vannak vádolva. A tárgyalás igen érdekesnek ígérkezik, miután a titkos szövetség két tagja volt a feljelentő s így sensationális letelezés várhatók. A szövetség alapította bizonyos Patrick Burns Amerikából. Az összekülvők hetenkint egyszer egy Colville-től nem messze fekvő üresen álló házában szokták tartani összejöveteleiket. Itt tanácskoztak a rendszabályok felett, melyekkel kitéhették céljukat elérni vélték. A szövetségnek célja, hogy Irlandot felszabadítsa az angol járom alól. — Tagjai kimondták, hogy mindenkit, ki tevüknek utjában áll — meggyilkolnak s Irlandból köztársaságot alakítanak. Az újonnan belépő tagok egyik kezükben a bibliával, a másikban az amerikai zászlóval tartoztak letenni az esküt, hogy a rend tikkait el nem árulják. E czélból a következő kérdésekre tartoztak igennel felelni: Akar-e, hazafias szövetség tagja lenni? Akar-e fegyvert ragadni, hogy az ország felszabadíttassék az angol zsarnokság alól? Megakarja-e haláláig őrizni a szövetség tikkait? Akar-e, ha a sors önére jutna, gyilkosságot is végrehajtani? vagy egy ilyen nél segítkezni? Az árulóra a halál volt kimondva. — Hogy a szövetség hat tagját találtak gyilkosságban részeseknek s hogy Seridan s O'Anovan Rossa a gyilkos ligával összekötésben állottak. A szövetség lefoglat iratai közt Rossának egy levelét találták meg, melyben ő az összes irlandi zsarnokok agyonlövetését sürgette.

Muzsák.

— Színház. Érdekes színházi hetet élünk, a mennyiben új énekesünk, K i s s Mihály vendég szereplése is élvezetes esteket nyújtott: G ö n d ö r Sándor — a mint már irtuk — sikerrel mutatta be hétfön, tegnap pedig operetében, az Údvöskében Pipó szerepében bizonyult nem csak szép hangú, de ügyes játéku énekesnek. Neje, K i s s n é kivel együtt szerződött társulatunkhoz, Feleldi Boriska szerepében kissé elfogultnak látszott s másnap ment Lecouivreur Adrienne épüen nem bizonyította be, hogy egy népszerű művész scribe megízró drámaírással megalkotott Lecouivreur Adrienne közötti úrt áthidalhatna tehetségének sokoldalúságával. Mindamellett használható taggot látunk benne s reméljük, hogy a nagy évadig sokat fog haladni. — Farkas Irma hatszor lép fel s már most jelenthetjük, hogy fellépéseit élénk érdeklődéssel várják. Érdekes újdonságot is várhatunk, a mennyiben F e u i l l e t Oktáv híres „Párisi regény“ című drámáját meg e hónapban látandjuk. Az „Egy párisi regény“ híres szerzőjének egyik legkisebb darabja s Franciaországban nagy feltűnést keltett és Budapestben is nagy sikerrel adott. Színházunkban már nagyban folynak az előkészületek ez új darabra, s legközelebb alkalmunk lesz azt látni. — Blaha Lujza asszony vendég szerepléséről már mondhatunk ily kedvező hírt, dacára annak, hogy a helybeli és fővárosi lapok egy-

hangulat, mint bevégzett tényt emlegették, hogy Blaha Lujza a asszony april hó elején néhány vendégjátéka körünkbe jö. E hírt ellenében biztos forrásból tudhatjuk, hogy a művésznő tavaszi szabadságidejét már Székesfehérváron és Sátoralja-Ujhelyben kitöltötte, s így sem a fővárosban kitűzött műsor nem engedi, sem a népszínház igazgatósága nem bocsáthatja őt a vidékre. — B o r s s z e m J a n k ó tündéres látványosság a gyermek-sereg részére april hóban szintén elő fog adatni. E darab sokkal mulattatóbb lesz a népszerűségére vergődött „Hófeherke“-nél. Részről nem igen örvekdünk az efele külső csillogásra számított, belső értékkel azonban nem bíró előadásoknak — Rónaszéki Gusztáv, a vidéki színészet egyik leghetésekesebb énekes komikus, mint értesülünk, ma érkezett meg városunkba, s itt színpadunkon néhány darabban vendégléket fog fellépni.

TÖRVÉNYSZÉK.

— Vakság-e egy szem ideiglenes elvesztése? Ezen elvi jelentőségű kérdés merült fel a budapesti kir. fenytörvényszékél F ü l ö p Teréz bűnyügyében, ki szerelemféltésből és amiatti bosszujából, hogy Pálinkás Anna kedvesét elszerezte, ez utóbbit szalmi szeszszel leöntötte úgy, hogy a gyógykezelő s a törvényszék orvos egybehangoz véleményei szerint Pálinkás Anna balszeme világát elvesztette. A törvényszék a megtartott végtagyálaton két évi fegyháza ítélte Fülop Teréz, mely itelet ellen úgy ez, mint a királyi ügyész is felebbesztek, mely utóbbit 3 1/2 éven túterjedő fegyházbüntetést indítványozott volt. Ezt az iteletet megtámadta dr. Gruber Lajos ügyvéd, vádlott védője, aki felebbezésében kimutatta, hogy ez idő szerint sérültnek szeme világa ki van ugyan ölve s az egyik szemény tényleg meg is vakult, azonban ez az érzék nem vált büntetőjogi értelmében teljesen használhatatlanná, mert egyedül a sérült tetszéstől fugt magát egy kevésbé veszélyes műtétnek alávetni, mely műtet 100 eset közül 95-ben sikerülni szokott, s mely esetben sérült látképesége állapotában javulás állhatna be. — A kir. tábla teljesen osztotta a védő által kifejtett nézetet, amennyiben az idokok a következőket tartalmazták: tekintve egyrészt, hogy az esetben, ha Pálinkás Anna műtétnéket vetné meg a tábla, balszemének sérült látképeségét illetőleg javulás állhatna be, és azon szinten enyhítő körülménynek nyomatékoságát is, hogy vádlott beismert cselekvényét szerelemféltésből s ekkent a legerősebb szenvedélyek egyikének hatása alatt követte el, a büntető törvénykönyv 92. §-a alkalmazásának helye lévén, a büntetés egy évi börtönről lett leszállítva az 1882. évi december 15-ke óta tartó vizsgálati fogság becsapásával. Ezen itelet ellen mindkét részről újabb felebbezés lett bejelentve. Jogász-körökben élénk érdeklődéssel néznek ezen vitás elvnek végelajdítása felé.

— Az Istóczy-Wahrmann párhaj-ügyben Székesfehérvárról f. hó 28-án volt a tárgyalás s az eső dacára, nagy érdeklődés mutatkozott az Istóczy-Wahrmann párhaj-ügy mára kitűzött tárgyalása elé. A tárgyalási terem, mely különben is kicsiny, megtelt zsufolásig. Istóczy ez alkalomból előadja, hogy 41 éves, beismeri a tettet s kéri a kihallgatási jegyzőkönyv felolvasását, a mi megtörténik. E jegyzőkönyvben részletesen elő van adva az egész affaire egész a képviselőház olvasó-teremben történt utésig, mely, mint a vallomás állítja, Wahrmann kabátja gallériján elcsuszott. — Ezután W a h r m a n n kihallgatása következik. Előadja, hogy 51 éves; beismeri a tettet s mentségére nem hoz fel semmit. Felolvastatik a vallomási jegyzőkönyv. Az ügyész azt kéri, megkísérleték-e a segédek a kibékülést? Erre Wahrmann igenlőleg felel. — 10-kor a bizonyítási eljárás befejeztetett. Az ügyész röviden beszél s hangsúlyozza az enyhítő körülményeket, kéri a megsértett törvény megtorlását. A védészedé, a válasz és vizsvonválasz elmondása következett. Vádloattak meg nem szóltak. Nagy derűtséget keltett Füzesery védő azon megjegyzése, hogy a felek Komjáthy pisztolyaival vívtak, azok pedig nem veszélyes fegyverek. I s t ó c z y Gyözö és W a h r m a n n Mór vádlottak a btk. 296. §-ban vétkekeknek találva, egyenkint — nyolcz napi elzárásra ítéletnek. — Vádloattak bejelentek felebbezésüket. Az ügyész a büntetés kimérésére ellen felebbez.

Legújabb.

Majláth György országbíró — a mint lapunk zartok értesítenek — ma éjjel agyaban meggyilkolva találtaott. A rémes esel részleteiről holnaputáni számunkban irhatunk.

Miskolczról értesítenek, hogy ott hajnalban erős földrengés volt, mely rövid időközökkel hétszer ismétlődött.

Közzgazdaság.

— Az erdélyi gazd. egyesület közgyűléset b. K e m é n y Gábor miniszter e hó 27-én nyitotta meg s utak és távírdák hatását a gazdaságra fejtekte ki, ezen factoroknak tulajdonitva egyes városok gyors emelkedését; majd előadta a földmives nehézségeit a gyár-parral szemben s kijevné, hogy bár csekély töké mellett a mezőgazdaság több munkáskezelő foglalkoztat, mint az ipar különböző ágai-ban: egyöntetű föllépésre megfelelő közzgazdasági és forgalmi politikára buzdít. Végül megjegyezvén, hogy távolról sem kívánja az iparost a földmivel ellentétbe hozni, azon jelmondattal zárja beszédét, hogy „mindenkinek a magáé.“ Ezután a gyűlés rendes folyó ügyei intéztettek el.

Apró-cseprő.

A magyar ember úgy szereti az asszonyt, ha házias. Azért is éneki a népdalban: Nekem olyan asszony kell, A ki korán reggel kel... stb. Azért van olyan kevés „híres“ asszonyunk is.

Hanem azért van egy asszony, a kit az egész haza ismer s ennek egy mondása, a melyet többször emlegetnek, idéznek, mint akár Schillert, Göthét a németek.

Es ez a kitűnő magyar delnő a k a b a i a s s z o n y , a kinek remek műve épen h á r o m s z ó b ó l áll. Ő mondta azt, hogy: „h á t h a i n n á n k e g y e t ? “

A lapoknak most bajos lenne eldönteni, mi a fontosabb: a költemények vagy a hirdetések? Szerintünk egészen mindegy, a mióta a hirdetések közzlik, a költeményeket pedig hirdetik... —

Egy francia író sokat tartott a kertjere, pedig az ugyan kicsi volt! — Ugyan nyisd ki az ablakodat, — mond végre egy ismerőse — hadd menjen egy kis levegő a kertedbe! —

Kérlek a doktort: — Igaz-e, hogy a marhavész ki-ütött? — Hja, bizony p u s z t u l u n k , v e s z ű n k ! — lett a felelet.

Kérlek a püspök hajduját egy falusi atyái: — Ki légyen az a piros pántlikás tiszteletes ur? — E p i s c o p u t O g a r i e n t i s ! — felel a kérdezett.

— Micsoda? eb is, kopó is, agár is? De már ilyen csodát nem hitet el velem! — szól erre emberünk nagy méltatlankodással.

A közönség köréből. *)

T. szerkesztő ur! Engedje meg, hogy szeretett nőmnek tegnap déluán végbemert végztetését tétele alkalmával megjel- résztvevő közönségnek, rokonoknak s ismerősöknek becses lapjában mondjak förr köszönetet.

Debreczen, 1883 márcz. 29. O t t l i k E d e .

T. szerk ur! A burgundia utcza, daczára, hogy két legnagyobb utcának összekötő vonala, valóságos sártengert képez. Egy időben már kiköveztetette a város felelészét a melyik a g a s a t b a n fekszik, a másik részével, a onban nem gondol senki Meddig tart még ez így? A mérnöki hivatal végre-valahára ígéretet fordíthatna erre is!

T. szerk ur! Meg a mult évized elején hozzáfogtak a czegeleduczán egy artzi kut furászhoz, körül is keríteték a helyét egy égbemerő óriás bódéval. A kutból nem lett semmi, de a bódé ott maradt. Vajjón a t. hatóság egyebetől tartja e fönn ezt a korhadt alkotmányt? Ha igen, akkor kérik, állitasson mellé egy 10 gáláng-erejű lámpát, aminő a fötören díszlik, mert így éjjel nem látjuk a nevezetes bódét. Tisztelelletl Debreczen, 1883 márcz. 28. F. C.

E rovatban díjalnunk közlünk, nem üzleti jellegű s közérdeku felszólalásokat. Szerk.

KIS LOTTÓ.

Bűrh. 39. 65. 16. 67. 25. — Színház. Holnap, márcz. hó 29-én adatik: „Matrózat a földézet“ operette és: „Becsületso“. vijjáték.

Szerkesztői posta. „K. H.“ emléke“. Igen sajnáljuk, hogy szép költemény nem illeszhetjük bele, szorosaz politikai lapunk keretében.

Felölös szerkesztő: G Á S P Á R I M R E Kiadó tulajdonos: K U T A S I I M R E .

1883-iki friss töltésű szolvai savanyu-viz, diszesen kallított üvegekben k a p h a t ó : CSANAK JÓZSEF fűszerkereskedésében.

1883-iki friss töltésű szolvai savanyu-viz, diszesen kallított üvegekben k a p h a t ó : CSANAK JÓZSEF fűszerkereskedésében.

BÉRBE ADÓ.

Szabolcs megyébe kebele-zett Nyir-Bétek község határában, mintegy ezer holdnyi (1200 ölével számítva) nagy birtok, a melyben 145 holdnyi erdő-legelő, a többi szántó és kaszáló földből állván, mely előbb házi kezelés alatt tartatván, kellő szolid gazdasági épületekkel és lakkházzal ellátva, őszi vetéssel együtt bérbe rögtön kiadható; értekezhetni e felől Gerzon Odón gyáranál. Debreczen, mester- utca 1118 sz. alatt.

Első magyar általános biztosító társaság Budapest.

I. TŰZ-, SZÁLLITMÁNY- ÉS JÉGBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.

KIADÁSOK. Huszonötödik évi zárszámla 1882. január 1-től december 31-ig.		BEVÉTELEK.		VAGYON.		Mérleg-számla 1882. december 31-én.		TEHER.	
frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
I. Tűzbiztosítás.									
Kifizetett károk a vizontbiztosított rész levonása után									
164761	18								
164779	18								
164797	18								
164815	18								
164833	18								
164851	18								
164869	18								
164887	18								
164905	18								
164923	18								
164941	18								
164959	18								
164977	18								
164995	18								
165013	18								
165031	18								
165049	18								
165067	18								
165085	18								
165103	18								
165121	18								
165139	18								
165157	18								
165175	18								
165193	18								
165211	18								
165229	18								
165247	18								
165265	18								
165283	18								
165301	18								
165319	18								
165337	18								
165355	18								
165373	18								
165391	18								
165409	18								
165427	18								
165445	18								
165463	18								
165481	18								
165499	18								
165517	18								
165535	18								
165553	18								
165571	18								
165589	18								
165607	18								
165625	18								
165643	18								
165661	18								
165679	18								
165697	18								
165715	18								
165733	18								
165751	18								
165769	18								
165787	18								
165805	18								
165823	18								
165841	18								
165859	18								
165877	18								
165895	18								
165913	18								
165931	18								
165949	18								
165967	18								
165985	18								
166003	18								
166021	18								
166039	18								
166057	18								
166075	18								
166093	18								
166111	18								
166129	18								
166147	18								
166165	18								
166183	18								
166201	18								
166219	18								
166237	18								
166255	18								
166273	18								
166291	18								
166309	18								
166327	18								
166345	18								
166363	18								
166381	18								
166399	18								
166417	18								
166435	18								
166453	18								
166471	18								
166489	18								
166507	18								
166525	18								
166543	18								
166561	18								
166579	18								
166597	18								
166615	18								
166633	18								
166651	18								
166669	18								
166687	18								
166705	18								
166723	18								
166741	18								
166759	18								
166777	18								
166795	18								
166813	18								
166831	18								
166849	18								
166867	18								
166885	18								
166903	18								
166921	18								
166939	18								
166957	18								
166975	18								
166993	18								
167011	18								
167029	18								
167047	18								
167065	18								
167083	18								
167101	18								
167119	18								
167137	18								
167155	18								
167173	18								
167191	18								
167209	18								
167227	18								
167245	18								
167263	18								
167281	18								
167299	18								
167317	18								
167335	18								
167353	18								
167371	18								
167389	18								
167407	18								
167425	18								
167443	18								
167461	18								
167479	18								
167497	18								
167515	18								
167533	18								
167551	18								
167569	18								
167587	18								
167605	18								
167623	18								
167641	18								
167659	18								
167677	18								
167695	18								
167713	18								
167731	18								
167749	18								
167767	18								
167785	18								
167803	18								
167821	18								
167839	18								
167857	18								
167875	18								
167893	18								
167911	18								
167929	18								
167947	18								
167965	18								
167983	18								
168001	18								
168019	18								
168037	18								
168055	18								
168073	18								
168091	18								
168109	18								
168127	18								
168145	18								
168163	18								
168181	18								
168199	18								
168217	18								
168235	18								
168253	18								
168271	18								
168289	18								
168307	18								
168325	18								
168343	18								
168361	18								
168379	18								
168397	18								
168415	18								
168433	18								
168451	18								
168469	18								
168487	18								
168505	18								
168523	18								
168541	18								
168559	18								
168577	18								
168595	18								
168613	18								
168631	18								
168649	18								
168667	18								
168685	18								
168703	18								
168721	18								
168739	18								
168757	18								
168775	18								
168793	18								
168811	18								
168829	18								
168847	18								
168865	18								
168883	18								
168901	18								
168919	18								
168937	18								
168955	18								
168973	18								
168991	18								
169009	18								
169027	18								
169045	18								
169063	18								
169081	18								
169099	18								
169117	18								
169135	18								
169153	18								
169171	18								
169189	18								
169207	18								
169225	18								
169243	18								
169261	18								
169279	18								
169297	18								
169315	18								
169333	18								
169351	18								
169369	18								
169387	18								
169405	18								
169423	18								
169441	18								
169459	18								
169477	18								
169495	18								
169513	18								
169531	18								
169549	18								
169567	18								
169585	18								
169603	18								
169621	18								
169639	18								
169657	18								
169675	18								
169693	18								
169711	18								
169729	18								
169747	18								
169765	18								
169783	18								
169801	18								
169819	18								
169837	18								
169855	18								
169873	18								
169891	18								
169909	18								
169927	18								
169945	18								
169963	18								
169981	18								
170000	18								

II. ÉLETBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.

KIADÁSOK. Huszadik évi zárszámla 1882. évi január 1-től december 31-ig.		BEVÉTELEK.		VAGYON.		Mérleg-számla 1882. december 31-én.		TEHER.	
frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
I. Életbiztosítás.									
Kifizetett károk a vizontbiztosított rész levonása után									
114292	22								
114310	22								
114328	22								
114346	22								
114364	22								
114382	22								
114400	22								
114418	22								
114436	22								
114454	22								
114472	22								
114490	22								
114508	22								
114526	22								
114544	22								
114562	22								
114580	22								
114598	22								
114616	22								
114634	22								
114652	22								
114670	22								
114688	22								
114706	22								
114724	22								
114742	22								
114760	22								
114778	22								
114796	22								
114814	22								
114832	22								
114850	22								
114868	22								
114886	22								
114904	22								
114922	22								
114940	22								
114958	22								
1149									